

# DPS

DEMOKRATSKA PARTIJA  
SOCIALISTA CRNE GORE

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku

G-dinu Ivanu Brajoviću

PRIMLJENO:	
16. 03.	20 18 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ: 00-61-2/18-6	
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

81000 Podgorica  
Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 10

tel: 020/ 242 161

faks: 020/ 247 572

e-mail: klub.dps@skupština.me

Broj: \_\_\_\_\_

Datum, \_\_\_\_\_

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministarki nauke, dr Sanji Damjanović, postavim sljedeće

### POSLANIČKO PITANJE:

Dokle se stiglo u razvoju našeg naučnog i inovativnog sistema u smislu snažnijeg povezivanja sa privredom, kakva su iskustva iz ranijih ciklusa finansiranja naučnih projekata i koji su glavni pravci razvoja u narednom periodu?

### OBRAZLOŽENJE:

Vlada Crne Gore je veoma posvećena afirmaciji nauke i naučno istraživačkog rada u našoj Državi. Zato je važno da javnost čuje kako teku aktivnosti u ovom sektoru i šta možemo očekivati u vremenu koje je pred nama.

POSLANIK

RADULE NOVOVIĆ  
*Radule Novović*



Crna Gora  
Ministarstvo nauke



CRNA GORA  
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLIENO:	21. 03.	20 18	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	0-61-2/18-6/2		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Broj: 01- 642/2  
Podgorica, 19. mart 2018. godine.

## SKUPŠTINA CRNE GORE

Na osnovu člana 187 stav 1 Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore, poslanik Radule Novović postavio je Ministarstvu nauke sljedeće

### POSLANIČKO PITANJE:

"Dokle se stiglo u razvoju našeg naučnog i inovativnog sistema u smislu snažnijeg povezivanja sa privredom, kakva su iskustva iz ranijih ciklusa finansiranja naučnih projekata i koji su glavni pravci razvoja u narednom periodu?"

Na postavljeno poslaničko pitanje, na osnovu člana 191 Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore, Ministarstvo nauke daje sljedeći

### ODGOVOR:

Vlada Crne Gore prepoznaje značaj inovacija, kao i potrebe za ekonomijom baziranom na znanju, da bi se ostvarile šanse na globalnom tržištu. Povezivanje nauke i privrede, u cilju pospješivanja ekonomije, kao i činjenica da se vodeće ekonomije sve više oslanjaju na istraživanje i inovacije, postavlja jasan cilj za Crnu Goru da moramo da slijedimo ovaj put kako bi bili konkurentni na globalnom tržištu. Takođe, mladi ljudi sve više vide šansu za samozapošljavanje upravo u inovativnom preduzetništvu.

Imajući u vidu navedeno, Vlada je, kroz Ministarstvo nauke, realizovala INVO-HERIC projekat, koji se finansira iz kredita Svjetske banke u periodu od 2012. do 2018. godine. Ovaj projekat je predstavljao jednu vrstu reforme jer su po prvi put realizovani multidisciplinarni projekti (8 krupnih projekata) kao i pilot Centar Izvrsnosti BIO-ICT, gdje je jedan od uslova upravo bio saradnja između nauke i privrede. Na ovaj način se došlo do veoma interesantnih inovacija u raznim oblastima, od medicine do kulturne baštine, a kreirano je više patenata u oblasti primjene internet tehnologija u poljoprivredi.

Iako je ovo značajan iskorak, ipak nijesmo dovoljno odmakli od pripremne faze u smislu dovođenja inovacija u fazu spremnu za tržište, tj. do krajnjeg cilja komercijalizacije. Stoga su potrebni dodatni mehanizmi da bi ovaj proces bio efikasniji. Po modelu evropskih zemalja, prepoznate su **tri ključne mjere**.



Prva mjera je uspostavljanje inovativnog ekosistema i ambijenta za rad startapova, kao i malih i dinamičnih preduzeća, posrednika između nauke i tržišta, što podrazumijeva ne samo adekvatnu infrastrukturu već i niz finansijskih instrumenata, a koji su se pokazali ključni za podsticaj inovacija i uspjeha na globalnom tržištu u drugim zemljama. Pokrenuti su značajni projekti za kreiranje infrastrukture za podsticanje inovacija. Otvoren je Inovaciono-preduzetnički centar Tehnopolis u septembru 2016. godine, a započet je i proces realizacije centralne jedinice prvog Naučno-tehnološkog parka u Podgorici. Od marta 2017. godine centralna jedinica NTP-a je na Jedinstvenoj listi prioriternih projekata, a za ovu namjenu su ukupno opredijeljena sredstva od oko 13 miliona eura. Iz budžeta Ministarstva nauke ove godine biće obezbijeđena sredstva za izradu Idejnog rješenja i Glavnog projekta. Pored ove infrastrukture, potrebne su zakonodavne promjene u više oblasti, poput poreske politike, tj. olakšica kako bi se kreirao podsticajan ambijent za rad startapova, kao i za privlačenje investitora koji bi u njih ulagali. Iz tog razloga, prošle godine smo aplicirali i dobili ekspertsku podršku Evropske komisije putem "instrumenta za razvoj politika" koji je dio programa Horizont 2020 u cilju predloga uspostavljanja nacionalne politike za inovativne startapove. Upravo ova tema je ove godine na Programu rada Vlade, a za čiju realizaciju je neophodna saradnja više resora Vlade, kao i poslovnih udruženja.

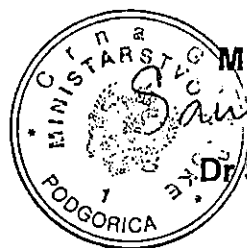
**Druga mjera je kreiranje novih i bolje dizajniranih instrumenata finansiranja inovativnih projekata.** Prvi konkurs za inovativne projekte smo realizovali krajem prošle godine gdje se pojavilo nekoliko vrlo interesantnih ideja bliskih tržištu, npr. novi materijali na bazi otpada iz industrije čelika; efekti ljekovitog blata na kardiovaskularne i bolesti reume i drugi. Ipak, uočili smo da je podnosiocima prijava potrebna bolja priprema ideja, pa i podrška u njihovoj razradi, tako da smo sada upravo u fazi dobijanja ekspertske podrške iz EU, gdje će nam eksperti koji su učestvovali u kreiranju inovacionog sistema Austrije pomoći kako da kreiramo bolji konkurs, kvalitetnu evaluaciju, kao i instrument podrške za podsticanje inovacija. (Posebno što ove godine planiramo nove inovativne konkurse za koje ćemo opredijeliti znatno veća sredstva).

**Treća mjera je jačanje ljudskih resursa** zapošljavanjem mladih doktora nauka i doktoranada, u različitim sektorima, između ostalog i u privredi čime se podstiče generisanje ideja, proizvoda i usluga baziranih na znanju. Prvenstveno je cilj da njihovo radno vrijeme bude posvećeno isključivo istraživanju. Cilj je da tokom drugog kvartala ove godine otvorimo novi konkurs, tzv. "fellowship stipendije", koja će obezbjeđiti platu, ali i sredstva za inovativni i istraživački rad. Ovaj pilot konkurs ćemo finansirati iz našeg budžeta (oko million eura za period od dvije godine), a dodatna sredstva od oko million eura se očekuju iz IPA fondova. Dio sredstava iz pomenutog INVO projekta su bila opredjeljena za školovanje određenog broja mladih ljudi na prestižnim univerzitetima u inostranstvu, a upravo je cilj da se sredstva iz IPA fondova iskoriste za njihovo zapošljavanje na period od dvije godine.

Realizacijom ovih mjera, uz uspostavljanje Strategije Pametne Specijalizacije na kojoj intenzivno radimo, a kojom ćemo identifikovati prioritete oblasti koje će nam pružiti razvojnu šansu, ali i konkurentnost na regionalnom i globalnom nivou, te usmjeravanjem planiranih inovativnih projekata upravo na ove oblasti i



angažovanjem nove generacije istraživača, nadamo se uspostavljanju uspješnog i efikasnog inovativnog ekosistema u Crnoj Gori.



MINISTARKA

*Sanja Damjanović*

Dr. Sanja Damjanović